

De gouden formule van *Chiel Jongejan*

Als kind werd hij in de klas tussen houten schotten geplaatst vanwege zijn beweeglijkheid. Zo ging dat toen met ADHD'ers. Maar zijn creatieve geest bleef overeind en bracht hem ver. Zijn horecaconcept, De Après Skihut, werd een ongekend succes. "Zie je wel: ik ben geen sukkel."

Tekst: **Joris Koopman** Beeld: **Dijlan van Vlimmeren**

"Pannekoekie?" De vorige afspraak met Chiel Jongejan (46), de succesvolle Rotterdamse eigenaar van verschillende feestcafés, liep mis. Maar vandaag zitten we tegenover elkaar en duurt het gesprek de rest van de dag. Chiel is niet snel uitgepraat. Boven De Après Skihut houdt hij kantoor. Zijn vader en zus werken daar ook. Achter zijn bureau hangt een foto van een piepjonge wielrenner Chiel, die als tiener tientallen massasprints won. Ook hangen er twaalf Gouden Platen, beloning voor de astronomische verkoopcijfers van zijn Skihut-verzamelcd's. Hee hooo. En springen maar. Jongejan verkocht met zijn Skihutlabel ruim 2 miljoen cd's. "Het was mijn beste idee ooit, om van een liedje alleen het uptempo hoogtepunt te draaien. En doe ik dat in een mix van Nederlandstalige feestmuziek en internationale housebeatnummers, dan houd ik de mensen een hele nacht in m'n hut. Die formule werkt nu, na bijna vijftien jaar, nog steeds."

Beslissend moment

Het succes is hem niet komen aan-

waaien. Als hyperactief kind stuitte hij op onbegrip in het schoolsysteem van de jaren zeventig. In die jaren bestond ADHD nog niet als erkende aandoening en werd hij gezien als een jochie dat chronisch rottigheid uithaalde en gedisciplineerd moest worden. Leraren probeerden hem op zijn stoel te houden maar dat kon simpelweg niet. Hij was snel afgeleid en praatte als hij zijn mond moest houden. Door de constante kritiek werd hij dwars en opstandig tegen onderwijzers. Hij verruilde scholen als onderbroeken in Rotterdam. Werd voortdurend gestraft, en soms zelfs tussen houten schotten in de klas gezet om hem het lopen en bewegen onmogelijk te maken. Hij belandde op een Lom-school, destijds een speciaal schoolsysteem voor probleemgevallen. "Mijn vader kon het nauwelijks aanzien, maar geloofde dat onderwijzers het beste met me voor hadden. Na mijn lagereschooltijd heeft hij me op een tuinbouwschool gekregen, want hij had een bloemenwinkel en vond dat hij me bij zich in de buurt moest houden, zodat ik mijn leven niet zou vergooien."

Het - achteraf gezien - beslissende moment in Jongejans leven was een wintersportvakantie in Oostenrijk. Hij maakte als twintigjarige kennis met een fenomeen dat eeuwige indruk op hem maakte: het après-skiën. "In psychotherapie kwam ik er later achter waarom mij dat nou zo aansprak. Ik ben altijd strak gehouden door onderwijzers en autoriteiten. Daardoor ben ik extra gevoelig voor een sfeer waarin rangen en standen wegvallen en iedereen gelijk is. Tijdens de après-ski staan de krijtstreep, student en stukadoor samen een feestje te bouwen." Dit feestgevoel nam hij mee naar Rotterdam, waar hij in diverse uitgaanszaken ging werken. "Ik kon van feestvieren mijn werk maken. Drinken doe ik niet. Maar springen op tafels, glazen in de lucht gooien en fratsen en grappen uithalen, dat kan ik makkelijk acht uur achter elkaar volhouden."

Diep zwart gat

In tien jaar tijd schopte Chiel het tot bedrijfsleider van de populairste tent van de jaren negentig in Rotterdam.

kreeg het. Ik kocht een sneeuw-machine. Ik maakte abseilkabels aan de buitenkant van het gebouw vast. En ik had zeven dagen per week feest in de tent. Vanaf de opening was het afgeladen druk.

Tot diep in de nacht feest, met bediening springend op de bar, drankjes uit navels drinken, Flügelflesjes van Flügelmehlsjes. Korte rokjes om het broeierig te maken. En alle muziek uptempo, een nieuwe manier van draaien. Alles aan dit concept is ADHD. Bewegen, druk, korte liedjes."

Een flink aantal ADHD'ers

De altijd opborrelende fontein aan ideeën in Jongejan heeft een aantal opvallende tenten opgeleverd. Naast De Après Skihut zijn dat Café Fout, The VIP Room, Café Beurs, Get Back en Saint Tropez in Rotterdam en De Waterskihut in Hoek van Holland.

'Als ik een hyperactief ventje om me heen heb, word ik daar blij van'

Maar die depressies. "Ze bleven maar komen, ik moest er tegen blijven vechten. Alles ging me voor de wind, maar zelfs toen mijn dochter werd geboren, bleef ik die zwarte wolken in mijn hoofd houden. Toen ben ik nog maar een rondje GGZ gaan doen en kreeg ik een officiële ADHD-diagnose en behandeling bij PsyQ in Den Haag, nu zeven jaar geleden. Ze zetten me daar op een pilletje, een antidepressivum, Efexor 75, waar mijn impulsieve

en drukke manier van doen wat mee wordt getemperd. Depressies zijn weg of een stuk minder. Ik val niet meer uit tegen mensen. Prima spul, ik slik het nog steeds iedere dag.

Wel schrok ik er tijdens de groeps-sessies van hoe moeilijk wij, en onder 'wij' versta ik dan mijzelf en mijn fellow ADHD'ers, het hebben om overeind te blijven. Mij is het gelukt, ondanks én dankzij mijn ADHD. Mijn geheim? Goede mensen aannemen en ze vasthouden, zodat ik kan blijven doen waar ik goed in ben."

In het weekend is Chiel tot laat in zijn zaken te vinden. Door de week zit hij op kantoor en is het een komen en gaan van mensen die een afspraak met hem hebben. Er is altijd wel wat te verbouwen of een nieuwe actie te bedenken. Geen dag hetzelfde.

Tussen die werknemers waar hij op kan bouwen, zit een flink aantal ADHD'ers. "Zie je die barman daar staan? Ik kreeg ooit zijn vader aan de telefoon en die vroeg: 'Mijn zoon werkt bij jou en hoe gaat het met hem?' Ik zeg: 'Fantastisch joch en hij doet het hier goed'. Die man hield het niet droog, want hij had de hoop opgegeven dat zijn jongen nog ergens kon slagen. Wel dus. Als ik een hyperactief ventje om me heen heb, word ik daar blij van. Ik denk alleen maar: ik ben niet de enige die zo is. Ik krijg er bovendien energie van. Zeg er wel altijd bij tegen die medewerkers: ga wat aan die ADHD doen, want het kan je leven aardig verzieken als je te ongeremd bent. Neem een behandeling! Veel andere werkgevers snappen dat rennen en springen niet en sturen die jongens weer weg. Ik heb zeven horecazaken en 260 man personeel waaronder een groot aantal ADHD'ers en dat gaat fantastisch. Ik zet ze niet op de administratie neer. Dat is niet hun talent. Maar ik kan iedere ondernemer aanraden om ADHD'ers aan te nemen." ■

Maar in die functie werd hij juist weer belemmerd door zijn onstuimigheid. "Ik ben heel direct en luidruchtig. En zie ik iets wat niet klopt, dan reageer ik heel impulsief. Het is er uit voordat ik er erg in heb. Dat werd me kwalijk genomen. Ik liep op een gegeven moment vast. Burn-out was de diagnose. Ik viel in een diep zwart gat. Had nergens zin meer in. Weken op de bank met de televisie aan, gordijnen dicht. Mijn ouders namen me weer in huis omdat ik niet meer voor mezelf kon zorgen. Ik ging de deur uit voor de psychiater en dat was mijn leven. Depressie is het verschrikkelijkste wat er is. G.R.U.W.E.L.I.J.K."

Na vijf jaar op de bank te hebben gelegen, begon er weer een lichtje te branden in Jongejan. "Ik was in staat om voorzichtig een kamerverhuurbedrijf van een nichtje te runnen en samen met de alcoholisten die er in woonden, de panden op te knappen. Langzaam krabbelde ik op. Ik haalde mijn plan voor een après-ski café in het centrum van Rotterdam, een plek waar het altijd feest is, weer uit de doos die in een opslag stond. Toen dit gebouw op het prominente Stadhuisplein te koop werd aangeboden, heb ik er alles aan gedaan om de curatoren en de brouwerij te overtuigen mijn bedrijfsplan te accepteren. Ik ging in skipak bij ze op bezoek en